



KUNGÄLV  
KOMMUN

# Uppföljning 2022 Funktionshinderplan



Kommunstyrelse

2023-02-09

## Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Inledning</b> .....	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Sammanfattning</b> .....	<b>4</b>
<b>3</b>	<b>Uppföljning av planens målområden</b> .....	<b>5</b>
3.1	Bemötande.....	5
3.1.1	<i>Insats: Bemötande</i> .....	5
3.2	Delaktighet och demokrati.....	6
3.2.1	<i>Insats: Delaktighet och demokrati</i> .....	7
3.3	Tillgänglig och användbar miljö.....	7
3.3.1	<i>Insats: Tillgängliga utemiljöer</i> .....	8
3.3.2	<i>Insats: Tillgängliga och publika lokaler</i> .....	8
3.3.3	<i>Insats: Tillgängliga bostäder</i> .....	9
3.4	Resor och kommunikation.....	9
3.4.1	<i>Insats: Verka för att regionen förbättrar kollektivtrafiken utifrån ett tillgänglighetsperspektiv</i> .....	10
3.5	Utbildning barn och unga.....	10
3.5.1	<i>Insats: Utbildning barn och unga</i> .....	10
3.6	Kultur och fritid.....	11
3.6.1	<i>Insats: Kultur och fritid</i> .....	11
3.7	Hälsa och folkhälsa.....	13
3.7.1	<i>Insats: Hälsa och folkhälsa</i> .....	13
3.8	Socialt stöd.....	14
3.8.1	<i>Insats: Socialt stöd</i> .....	15
3.9	Arbete.....	15
3.9.1	<i>Insats: Arbete</i> .....	16

## 1 Inledning

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Programmet är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälv kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Utifrån programmet gavs uppdrag att följande planer skulle tas fram; social översiktsplan, äldreplan, funktionshinderplan samt plan Trygg i Kungälv. I dessa planer ska förtydligande ske kring programmets mer övergripande formuleringar. Planerna ska sträcka sig fram till 2023 med utblick mot 2027.

I Funktionshinderplan konkretiseras nio områden som syftar till att skapa förutsättningar för delaktighet, tillgänglighet och jämlikhet för alla i Kungälv kommun och att tydliggöra funktionshinderaspekten i all kommunal planering.

- Bemötande
- Delaktighet och demokrati
- Tillgänglig och användbar miljö
- Resor och kommunikation
- Utbildning barn och unga
- Kultur och fritid
- Hälsa och folkhälsa
- Socialt stöd
- Arbete

Planen har tagits fram i nära dialog med förvaltningen, där utgångspunkt har varit kommunens strategiska mål och resultatmål, befintliga politiska uppdrag och det nationella målet för funktionshinderpolitik. Prioriteringar har skett utifrån förvaltningens befintliga resurser och pågående insatser. 2022 års plan är uppdaterad med aktuella aktiviteter.

De aktiviteter som är politiska uppdrag förtydligas särskilt i rapporten.

Aktiviteternas status beskrivs med följande symboler:

Streck = Ej påbörjad (startdatum ligger längre fram i mandatperioden)

Pågående, grön = Arbete med genomförandet pågår

Pågående, gul = Arbete med genomförandet pågår, med avvikelse

Avslutat, grön bock = Genomförandet klart enligt plan

Avslutat, röd bock = Genomförandet avslutat med avvikelse

Försenat, rött utropstecken = Genomförandet inte avslutat och har passerat planerat avslutningsdatum

## 2 Sammanfattning

Funktionshinderplanen och dess nio mål har i hög grad bidragit till att förvaltningens arbete har utvecklats och förbättrats. Mycket av det som tidigare var särskilda insatser är nu en självklar del av förvaltningens ordinarie verksamhet.

Slutsats utifrån uppföljningen är att förvaltningen som helhet arbetar aktivt inom funktionshinderplanens samtliga målområden:

- Sektor Samhälle och Utveckling bidrar till målet Tillgängliga miljöer genom att åtgärda enkelt avhjälpta hinder, inventera och tillgänglighetsanpassa utemiljöer respektive kommunens lokaler samt anläggningar.
- Sektor Bildning och Lärande gör satsningar på kompensatoriska hjälpmedel som nu testas ute på skolorna och i den särskilda undervisningsgrupper. Det handlar om alltifrån möbler, digitala verktyg och stressreducerande hjälpmedel till robotar som underlättar vid hemundervisning, till exempel vid sjukdom.
- Sektor Trygghet och Stöd fortsätter implementering av de evidensbaserade metoderna som Ett Självständigt Liv (ESL), IBIC(Individens behov i Centrum) samt Motiverande intervju (MI). Utbildningar har riktat sig till personal inom socialpsykiatri och funktionshinder.
- Samhällskontraktet används som en plattform för att förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning. Representanter från daglig verksamhet har involverats.
- Förvaltningen utvecklar användandet av digitala hjälpmedel. Kommunens digitaliseringsprojekt innebär att tillgänglighet i programvaror och system ses över. Projektet AllAgeHub utvecklar välfärdsteknik som ska möta behov inom funktionshinder, socialpsykiatri samt vård- och omsorgsboende.
- För allas rätt till fritidsaktiviteter har förvaltningen under året initierat olika konkreta initiativ som exempelvis Följa med-kortet och riktat stöd till föreningslivet. Uppföljningen synliggör även de olika aktiviteter som verksamhetsområde funktionshinder genomför för att främja hälsa och meningsfulla aktiviteter.
- Hälsöfrämjande och förebyggande enheten genomför olika utåtriktade insatser och stöd till anhöriga.

Under 2023 bör plan för funktionshinderpolitiska arbetet genomlysas på sektorsnivå. I vissa fall kan det vara aktuellt att avsluta eller justera aktiviteter. Vid behov kan nya aktiviteter formuleras.

Funktionshinderplanen behöver levandegöras genom att informera internt och arbeta aktivt med planens nio målområden. Denna uppföljning kan då användas för att skapa en större medvetenhet om mål och pågående aktiviteter för att bättre utnyttja kommunens resurser och kompetenser.

## 3 Uppföljning av planens målområden



### 3.1 Bemötande

#### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring bemötande är:

- Personer med funktionsnedsättning som kommer i kontakt med kommunens personal ska få och uppleva ett gott och professionellt bemötande
- Medvetenheten och förståelsen om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar människors livssituation både individuellt och generellt ska öka hos kommunens personal.
- För att förbättra attityder och bemötande ska Kungälv kommun verka för ökad kunskap bland medborgarna om funktionshinder och rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

#### 3.1.1 Insats: Bemötande

Aktivitet	Kommentar
<p> Kompetenshöjande aktiviteter i bemötandefrågor för personalen.</p>	<p>Innehållet i kompetenshöjande insatser är en sammanvägning av aktuell forskning och internationella riktlinjer från Socialstyrelsens vetenskapliga underlag samt kunskap och beprövad erfarenhet från experter och yrkesverksamma.</p> <p>Sektor Trygghet och Stöd har under året fortsatt införandet av de evidensbaserade metoderna Ett Självständigt Liv (ESL) samt Motiverande intervju (MI). Utbildningar har riktat sig till personal inom socialpsykiatri och funktionshinder. IBIC är ett sektorsövergripande projekt vars övergripande mål är riktat mot delaktighet för vuxna individer i Kungälv kommun (samt barn med funktionshinder inom LSS). Det handlar om en metod inom handläggningen på myndighet samt inom den sociala dokumentationen där behov hos omsorgstagare tydliggörs.</p> <p>Exempel på övriga kompetenshöjande i bemötandefrågor för personalen inom Funktionshinder och Socialpsykiatri är:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• HBTQ utbildning i samverkan med RFSL</li><li>• Social dokumentation grund och fortsättning.</li><li>• Handleda kollegor i social dokumentation.</li><li>• Lågaffektivt bemötande i kombination med Durewallmetoden</li><li>• AST (autismspektrumtillstånd).</li><li>• Introduktion LSS för vikarier/nyanställda.</li><li>• Alternativ Kompletterande Kommunikation (AKK)</li><li>• Tydliggörande pedagogik</li><li>• Våld och sexualitet kopplat till att leva med funktionsnedsättning (personalutbildning)</li></ul> <p>Brucarundersökning inom funktionshinder ligger till grund för kompetenshöjande aktiviteter under 2023 inom sektor Trygghet och Stöd.</p> <p>Inom sektor Samhälle och Utveckling lyfts bemötandefrågor generellt. Utifrån bemötandefrågor och funktionshinderperspektivet är detta speciellt aktuellt inom fritidsområdet som exempelvis Oasen simhall.</p> <p>Se aktiviteten <i>Kompetenshöjande aktiviteter kring funktionsnedsättningar för personalen</i> nedan för insatser inom förskolan.</p>
<p> Kompetenshöjande aktiviteter kring funktionsnedsättningar för personalen.</p>	<p>Inom Funktionshinder och Socialpsykiatri har följande kompetenshöjande kring funktionsnedsättningar för personalen genomförts:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• HBTQ utbildning i samverkan med RFSU</li><li>• Grundläggande utbildning i LSS</li><li>• Grupprocesser</li></ul>

Aktivitet	Kommentar
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Skydds- och begränsningsåtgärder</li> <li>• Introduktionsutbildning för vikarier och nyanställda - grundläggande kunskaper inom LSS-området för att underlätta för medarbetarna och kvalitetssäkring för en god arbetsmiljö.</li> <li>• Lågaffektivt bemötande för att hantera utmanande beteende.</li> <li>• Grundläggande kunskap kring autism och intellektuella funktionsnedsättningar</li> <li>• Durewall-metoden i skyddsteknik</li> <li>• Motiverande samtal.</li> <li>• Individens behov centrum (IBIC) är en struktur för social dokumentation som främjar individens delaktighet. IBIC implementeras genom att stödpedagoger får utbildning och vidareutbildar kollegor.</li> <li>• Kompensatoriska hjälpmedel</li> </ul> <p>Kungälv kommun medverkar i ett treårigt projekt genom DART. Syftet är att öka personalens kunskap om kommunikation och kommunikationsstöd. Alla brukare ska få ett individuellt anpassat kommunikationsstöd för en ökad möjlighet till att vara delaktig, kunna påverka och ta makten över sitt eget liv.</p> <p>Metodutvecklarna inom Funktionshinder sammankallar till stödpedagoger till nätverksträffar sex gånger per år.</p> <p>Inom sektor Samhälle och Utveckling sker regelbundet uppdatering av aktuell kunskapsläge och lagstiftning kring olika tillgänglighetsfrågor, som exempelvis vid planering av lekplatser</p> <p>Inom förskolan finns ett stödmaterial om tidiga insatser tillsammans med en handledning. Stödmaterialiet syftar till att tidigt påbörja insatser för att stödja barn i behov av mer anpassningar och stöd i sin utveckling. En viktig del är kunskap och förståelse för de orsaker som kan finnas till att ett barn kan behöva tidiga insatser i förskolan, till exempel psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar, sjukdom eller social problematik i hemmet. Insatser för barn med funktionsnedsättningar är en central del av stödmaterialiet och handledningen.</p>
<p>▶ Öppna föreläsningar om olika typer av funktionsnedsättningar.</p>	<p>Hälsöfrämjande och förebyggande enheten har under året erbjudit öppna föreläsningar om psykisk ohälsa och psykisk funktionsnedsättning. Under våren genomfördes föreläsning kring självskadebeteende. I oktober uppmärksammades anhörigdagen med föreläsning:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Medberoende samt stigmatisering av psykisk ohälsa och missbruk : 53 deltagare (betyg 4.0 av 5).</li> </ul> <p>Äldres psykiska hälsa - ensamhet och kognitiva sjukdomar: 39 deltagare (betyg 3,71 av 5)</p> <p>Att vara anhörig till någon med bipolär sjukdom:50 deltagare (betyg 4,2 av 5)</p> <p>Uppdrag frisk - om ätstörningar: 31 deltagare (betyg 2 av 5)</p> <p>Inför 2023 planeras nya utåtriktade aktiviteter utifrån behov (I utvärderingarna var svarsfrekvensen relativt låg). .</p>

## 3.2 Delaktighet och demokrati

### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring delaktighet och demokrati är:

- Information om kommunens tjänster och verksamhet ska utformas så att den blir mer tillgänglig för människor med funktionsnedsättning.
- Vid möten som är öppna för allmänheten ska det finnas möjlighet till olika kommunikationshjälpmedel som till exempel teckenspråkstolk, hörsel förstärkning och förstora text.
- I mötet med kommunens personal ska människor beredas möjlighet att använda sitt eget kommunikationssätt
- Kommunen ska tillhandahålla uppdaterad information om tillgängligheten i kommunens

offentliga byggnader, anläggningar och turistmål. Kommunen ska också verka för att andra fastighetsägare tillhandahåller information om tillgängligheten i publika lokaler.

### 3.2.1 *Insats: Delaktighet och demokrati*

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utveckling och anpassning av kommunens hemsida och andra digitala kanaler för att uppfylla kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.</p>	<p>I samband med att tillgänglighetsdirektivet blev lag hösten 2020 gjordes en genomgång av kommunens webbplats. Ny designskiss har tagits fram för den externa webbplatsen, som när den implementeras kommer att lösa flera av de brister som finns idag, till exempel tillräckliga kontraster för de färger som används.</p> <p>Utveckling av riktad information till målgruppen fortlöper. På kommunens hemsida finns information om daglig verksamhet som lättläst samt som bildstöd. Det går även nu att ladda ner en lättläst folder om Bostad med Särskild Service (BmSS).</p>
<p>▶ Alternativa kommunikationssätt utifrån brukarens behov erbjuds för att underlätta kommunikationen.</p>	<p>Inom Funktionshinder görs insatser som syftar till att stärka personals kompetens om alternativa kommunikationssätt. Via <b>Kombo-projektet</b> går personal en utbildning på åtta tillfällen. Medarbetare får kunskap om kommunikation och kommunikationsutveckling för att kunna se till att brukaren får individuellt anpassat kommunikationsstöd. Projektet ökar fokus på värdegrunden och rätten att kommunicera</p> <p><b>Snacka Jag och Andra</b> är en studiecirkel för brukare med LSS-beslut. Studiecirkeln är i sju delar varav ett tillfälle behandlar ämnet kommunikation. I studiecirkeln diskuteras vad kommunikation är, rätten till kommunikation, kommunikationsövningar, filmklipp kring kommunikation. Andra delar som tas upp är: relationer, känslor, våld, sexualitet, rättigheter, internet och sociala medier. Studiecirkeln fortsätter under våren 2023.</p> <p>För alternativa kommunikationssätt inom skola och förskola, se redovisning av aktiviteten "Ta fram en utbildningsplan kring bildstöd och teckenspråk".</p>
<p>▶ Möjliggöra för medborgare att aktivt delta i politiskt arbete på sina egna villkor.</p>	<p>Utredning pågår av att på ett bättre vis tillgänglighetsanpassa kommunfullmäktiges digitala sammanträdesändringar. Ett nytt system ska upphandlas efter att en ytterligare omvärldsbevakning är genomförd. Det nya systemet är tänkt att tillgängliggöra kommunfullmäktiges sammanträden genom att texta dem och syftet med utredningen är att säkerställa att det kommande systemet uppfyller nya krav i lagstiftningen.</p>

## 3.3 *Tillgänglig och användbar miljö*

### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring tillgänglig och användbar miljö kan delas in i tre teman med nedanstående mål:

#### Tillgängliga utemiljöer

- Arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet i den offentliga utemiljön ska utarbetas och utvecklas.
- Barn med funktionsnedsättning ska som andra barn ges möjlighet att leka i och använda utemiljön.
- Naturreservat i kommunen ska i så stor utsträckning som möjligt vara tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning.
- Enkelt avhjälpna hinder på befintliga kommunala gator, gång- och cykelvägar, torg och andra allmänna platser ska åtgärdas.

#### Tillgängliga och publika lokaler

- Kungälv kommun ska göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att delta i demokratiska processer såsom allmänna val, medborgarstämmor och kommunfullmäktige




genom att använda lokaler med god tillgänglighet.

- Kommunens befintliga publika lokaler och anläggningar ska med avseende på enkelt avhjälpna hinder vara användbara för människor med funktionsnedsättningar.
- Kungälv kommun ska genom information verka för att även privatägda publika lokaler exempelvis affärslokaler blir tillgängliga med avseende på enkelt avhjälpna hinder.
- Arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet och användbarhet i publika lokaler ska utvecklas, utarbetas och tillämpas.



Tillgängliga bostäder

- Kungälv kommun ska verka för att det skapas bostäder och bostadsområden som är tillgängliga för alla.
- Kommunen ska verka för att flerbostadshusbeståndet vid ny- och ombyggnation ska tillgänglighetsanpassas.
- Befintliga arbetsmetoder och riktlinjer för att skapa god tillgänglighet i bostäder ska utvecklas och tydliggöras.

### 3.3.1 Insats: Tillgängliga utemiljöer

Aktivitet	Kommentar
 Översyn av tillgängligheten till lekplatser när det gäller syn- och hörselskadade.	Lekportens lekplats har kompletterats med klätterställning och rutschkana som är tillgänglighetsanpassad som främjar utvecklingen för barn med funktionshinder. Balansbana på södra bäckparkens lekplats. Balansbanor är bra träning för personer med nedsatt hörsel som kan ha nedsatt balans. Att skapa förutsättningar till lek med fart och möjlighet att träna balans och styrka är viktigt för alla och måste göras tillgängligt även för barn med funktionsnedsättningar.
 Fortsatta satsningar kring fysisk tillgänglighet vid utemiljöer som kultur- och idrottsanläggningar och skolgårdar.	Översyn av lekplatser och skolgårdar görs kontinuerligt. Översyn av tillgänglighet görs vid byggnation och ombyggnation av lokaler. I Fontins naturreservat vid Kolebacka har det gjorts en tillgänglighetsanpassad spång. Iordninggjorda stigar i Munkegårde för bättre tillgänglighet.
 Åtgärda enkelt avhjälpna hinder på kommunala gator.	Trafik, gata, park genomför 25 åtgärder varje år. Exempel på åtgärder är att sänka kantsten, kontrastmarkering och pollare.

### 3.3.2 Insats: Tillgängliga och publika lokaler

Aktivitet	Kommentar
 Ny inventering av tillgängligheten i publika lokaler och idrottsanläggningar.	Kommunens vallokaler inventerades under 2022 för att säkerställa att det fanns en tydlighet i tillgänglighetsdatabasen kring förutsättningarna för respektive vallokal. Övriga lokaler ska fortsätta att inventeras under 2023 och framåt. Under 2022 har köket på Solhaga äldreboende och skollokaler på Klöverbacken och Kareby skola tillgänglighetsanpassats. All nyproduktion har högre krav på sig gällande tillgänglighetsanpassning (ex Nordtag förskola och Tjuvkiel förskola). Vi fortsätter se över tillgänglighetsanpassningar i alla våra lokaler och inventeringen av dem fortlöper. All nyproduktion/ombyggnation har ett tydligt fokus på att minst uppfylla dagens krav samt att se till att våra medborgare kan nyttja lokalerna.
 Utveckla tillgängligheten vid utesimbadet i Kungälv.	Ombyggnaden av toalettbyggnad på utesimbadet färdigställdes under 2022 med tillgänglighetsanpassad toalett med ramp. Till 2023 planeras en portabel lift till utebadet.



### 3.3.3 Insats: Tillgängliga bostäder

Aktivitet	Kommentar
● Öka kunskapen om tillgänglighetsanpassning inom förvaltningen. Önskvärt är att specialkompetens finns.	Bygglovsenheten har specialistkompetens i tillgänglighetsanpassning vid nybyggnation och vid bostadsanpassning inom ramen för bostadsanpassningsbidraget.
● Deltagande i olika nätverk som ex. AllAgeHub.	<p>Testbädden AllAgeHub är ett treårigt projekt på initiativ av de tretton medlemskommunerna i Göteborgsregionen (GR) med GR som projektägare. Projektperioden är maj 2020 – juni 2023.</p> <p>AllAgeHub syftar till att utveckla en användardriven testbädd tillsammans med aktörer från akademi, civilsamhälle, näringsliv och offentlig sektor. Målet är att stimulera användning av välfärdsteknik som möter användarnas reella behov. AllAgeHub finansieras av Vinnova, Västra Götalandsregionen och medfinansieras av GR-kommunerna. Kungälv kommun har en utsedd testledare som lokalt driver arbetet med tester av välfärdsteknik.</p> <p>Status för All Age Hubs tester i Kungälv i berörda verksamhetsområden:</p> <p><b>Test Funktionshinder (LSS Boende och Daglig verksamhet)</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Öka individens självständighet genom att besöka okända platser. Slutrapport publiceras i början av 2023.</li><li>• Öka individens självständighet genom att ge möjlighet till struktur och kommunikation i vardagen. Genomförande pågår.</li><li>• Testplan är påbörjad kring virtual reality glasögon (VR 2).</li></ul> <p><b>Test Vård och omsorgsboende</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Motverka ofrivilligt vändande av dygnet som leder till otrygghet. Slutrapport publiceras i början av 2023.</li><li>• Förflyttning i säng. Slutrapport publiceras i början av 2023.</li><li>• Förflyttning i säng via ny produkt. Genomförande av test pågår.</li><li>• Självständighet vid toalettbesök. Toaletter är installerade. Utbildning i steg två sker i början av januari.</li></ul> <p><b>Test Sociala Resurser</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• MEMOplanner är en digital kalender avsedd för personer som behöver ett utökat kognitivt stöd när det gäller tid, struktur, planering och grafisk tydlighet. Test pågår och avslutas i januari 2023.</li></ul> <p>Kungälv kommun har spridit dessa erfarenheter i olika regionala sammanhang som Funktionshinderdagarna och GR:s dag för Nära vård. Testledaren har även medverkat i en interaktiv berättelse om AllAgeHub. Underhösten arrangerade Hälsofrämjande och förebyggande enheten en MiniExpo där 14 företag visades teknik som syftar till att äldre ska kunna vara delaktiga, självständiga och trygga med bibehållen integritet (112 besökare).</p>

## 3.4 Resor och kommunikation

### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring resor och kommunikation är:

- Kungälv kommun ska verka för att regionen förbättrar kollektivtrafiken utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.
- Kungälv kommun ska i samverkan med Västtrafik och trafikföretagen förbättra komplement till kollektivtrafiken så som färdtjänst och skolskjuts utifrån en helhetssyn och ett tillgänglighetsperspektiv i Kungälv.
- Hållplatser och stationer ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

### 3.4.1 *Insats: Verka för att regionen förbättrar kollektivtrafiken utifrån ett tillgänglighetsperspektiv*

Aktivitet	Kommentar
▶ Hållplatser tillgänglighetsanpassas enligt plan: 4 hållplatser per år 2021-2022.	Under 2022 har tillgänglighetsanpassningar gjorts vid Tvetgatan, Ranrikegården, Fredkullaskolan och Fars hatt. Hållplatserna har fått ledstråk och kontrastmarkering för att underlätta för synskadade, ny utformning av bänkar samt förbättrad belysning.
▶ Säkerställa tillgängligheten på parkeringsplatser för rörelsehindrade.	Detta ingår inom ramen för enkelt avhjälpna hinder. Trafik, gata park genomför 25 åtgärder varje år. Vissa av dessa berör parkeringar.

## 3.5 *Utbildning barn och unga*



### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring utbildning barn och unga är:

- Kunskaper om elevers funktionsnedsättningar och hur undervisningen ska utformas, speciellt för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska öka hos personalen.
- Tillgången till och kännedom om olika läverktyg till exempel anpassade läromedel och digitala läverktyg, ska öka.
- Skolan ska genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete se till att personalen har hög tilltro till alla elevers och vuxenstuderandes kunskapsutveckling och sociala förmåga.
- Den fysiska miljön ska så långt som möjligt anpassas så att tillgängligheten förbättras för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättning.

### 3.5.1 *Insats: Utbildning barn och unga*

Aktivitet	Kommentar
✓ Ett pågående kvalitetsarbete i syfte att motverka den psykiska ohälsan och otryggheten bland elever.	Uppdraget är avslutat. En ny struktur för skolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) har tagits fram och är nu implementerat. I den nya strukturen utvärderas ett antal områden med koppling till psykisk ohälsa och otrygghet, till exempel trygghet och studiero, kränkande behandling och diskriminering, extra anpassningar och särskilt stöd, elevhälsa samt frånvaro. Hos kommunens stödenhet finns både närvaroteam och särskild undervisningsgrupp för årskurs 6-9. Familjehuset Klippan är ett samarbete mellan vårdcentralen Kusten, Västra Götalandsregionen och Kungälv kommun. Familjehuset är en mottagning för barn och unga, 6-18 år, och deras familjer. TMS (Träning för medveten närvaro och resiliens) är numera en del av ordinarie verksamhet. Kungälv kommun deltar även i ett antal nätverk som syftar till att förbättra samverkan och samordna insatser mellan myndigheter och organisationer. Ett exempel på detta är SIMBA.
▶ Verka för att skollokalerna anpassas för att möta alla elevers behov.	Sektor Bildning och lärande och Sektor Samhälle och utveckling har ett nära samarbete för att anpassa skollokalerna utifrån alla elevers behov. Vilka investeringar som ska genomföras finns beskrivna i kommunens investerings- och driftprogram, uppdelade utifrån investeringar för respektive skola eller förskola. Sektor Bildning och lärande har en lokalsamordnare som driver frågorna framåt utifrån de utvecklingsbehov som finns av skollokalerna. Det är ett kontinuerligt arbete med ambitionen att ha ett så långsiktigt perspektiv som möjligt kring anpassningar.
▶ En variation av	Kommunens stödenhet riktad mot skola och förskola gör omfattande insatser

Aktivitet	Kommentar
hjälpmedel/verktyg anpassade för den enskilde individen ska tas fram. Kompetensen om när hjälpmedlen ska användas ska öka.	kopplat till särskilt stöd och extra anpassningar, elevhälsa samt frånvaro. Stödenheten har psykologer, kuratorer, specialpedagoger, lärarassistenter anställda och bedriver också en särskild undervisningsgrupp för elever i behov av omfattande särskilt stöd. Stödenheten har köpt in en rad kompensatoriska hjälpmedel som nu testas ute på skolorna och i särskilda undervisningsgrupper. Det handlar om alltifrån möbler, digitala verktyg och stressreducerande hjälpmedel till robotar som underlättar vid hemundervisning, till exempel vid sjukdom. Ambitionen är att hjälpmedlen framöver ska vara möjliga att låna för skolorna ungefär som en hjälpmedelscentral eller hjälpmedelsbibliotek.
 Insatser inom förskoleverksamheten för att anpassa lärmiljön efter barnens förutsättningar.	Inom förskolan har ett stödmaterial om tidiga insatser tagits fram tillsammans med en handledning. Stödmaterialiet är tänkt att användas av pedagoger i förskolan och i pedagogisk omsorg och syftar till att tidigt påbörja insatser för att stödja barn i behov av mer anpassningar och stöd i sin utveckling. Implementering av stödmaterialiet är avslutad. Samtliga personal i förskolan deltar. En viktig del är kunskap och förståelse för de orsaker som kan finnas till att ett barn kan behöva tidiga insatser i förskolan, till exempel psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar, sjukdom eller social problematik i hemmet. Barnhälsan och stödenheten gör fortlöpande insatser riktat mot enskilda förskolor.
 Insatser för barn inom förskoleverksamheten med funktionsnedsättningar så de ges lika möjligheter som andra barn.	Inom förskolan har ett stödmaterial om tidiga insatser tagits fram tillsammans med en handledning. Stödmaterialiet är tänkt att användas av pedagoger i förskolan och i pedagogisk omsorg och syftar till att tidigt påbörja insatser för att stödja barn i behov av mer anpassningar och stöd i sin utveckling. Implementering av stödmaterialiet är avslutad. Samtliga personal i förskolan deltar. En viktig del är kunskap och förståelse för de orsaker som kan finnas till att ett barn kan behöva tidiga insatser i förskolan, till exempel psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar, sjukdom eller social problematik i hemmet. Insatser för barn med funktionsnedsättningar är en central del av stödmaterialiet och handledningen och det är också genom stödmaterialiet som kommunens arbete kring barn med funktionsnedsättningar inom förskoleverksamheten bedrivs. Barnhälsans och stödenheten gör kontinuerligt insatser riktat mot enskilda förskolor.


### 3.6 Kultur och fritid

#### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring kultur och fritid är:

- Den kommunala kultur- och fritidsverksamheten ska erbjuda aktiviteter som gör det möjligt för barn och unga med funktionsnedsättning att delta.
- Kungälv kommun ska stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att människor med funktionsnedsättning kan delta både som utövare och som åskådare.
- Med socialstyrelsens allmänna råd: Värdegrunden i socialtjänstens omsorg om äldre som utgångspunkt ska begreppet meningsfull tillvaro beaktas. Det innebär att människor med funktionsnedsättning inom äldreomsorgen ska erbjudas kultur- och fritidsaktiviteter efter sin förmåga. Detta för att stärka självkänsla och öka den enskildes upplevelse av livskvalitet.
- Kommunen ska för sina kultur- och fritidsarrangemang använda lokaler och platser som är tillgängliga för alla.

#### 3.6.1 Insats: Kultur och fritid

Aktivitet	Kommentar
 Utredda hur Kulturskolans utbud kan breddas för att nå en	Uppdraget är avslutad. Utredningen av det framtida utbudet i kulturskolan presenterades för utskottet och kommunstyrelsen i början av hösten 2022. De olika statliga utredningar som gjorts

Aktivitet	Kommentar
<p>större mångfald och delaktighet.</p>	<p>på kulturskoleområdet har beaktats. Workshops har även genomförts för att fånga upp idéer kring framtida utbud i Kungälv.</p>
<p>🟢 Fler aktiviteter inom Kultlab och Trygga ungdomsmiljöer riktade mot målgruppen.</p>	<p>Arbete pågår kontinuerligt med att utveckla fler aktiviteter för barn- och ungdomar med funktionsvariation. Trygga Ungdomsmiljöer och kulturenheten har medverkat i två workshops tillsammans med bland annat representanter från funktionshinderpolitiska rådet. Fokus har varit hur Kungälvs kommun ska utveckla fler meningsfulla fritidsaktiviteter för alla.</p> <p>Exempel på aktiviteter är:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Under 2022 har Kungälvs kommun stöttat Kungälvs HK att starta upp Handboll för alla.</li> <li>• Vid kulturenheten erbjuds via konceptet Phunk dans samt drama för barn och ungdomar (6-19 år) med normbrytande funktionsvariation.</li> <li>• I samverkan med Riksförbundet för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB) erbjuds olika aktiviteter som exempelvis disko.</li> </ul> <p>Exempel på några pågående fritidsaktiviteter inom funktionshinder:</p> <p><b>Bohusklippet "Cannes dom Cannes vi"</b> är en filmfestival som arrangeras av Media Group och Stöd och utveckling LSS. Syftet är en arena för att visa upp det man skapar. Det genomförs som ett evenemang på Mimers Hus teater och växer för varje år. Flera andra kommuner är inbjudna att delta ( Ale, Falkenberg, Lilla Edet, Orust, Alingsås, Varberg, Lerum, Stenungssund och Tjörn). Deltagare från dagliga verksamheter skapar sina egna filmer och skickar in dessa som bidrag. Ett urval görs som sedan visas upp på Bohusklippet</p> <p><b>Funkisfestivalen</b> är Sveriges största melodifestival för personer med kognitiv eller intellektuell funktionsnedsättning inom LSS. 2023 ska Kungälvs kommun för första gången arrangera en deltävling i Funkisfestivalen. Syftet med arrangemanget är att ge deltagarna en meningsfull fritid och ha en naturlig plats att mötas på för att hålla på med sitt intresse – musik. Ansvariga i Stöd och utveckling har valt att arrangera en studiecirkel på 10 tillfällen för artisterna som ska delta. Det började den 1 december 2022. Kursledare är personal från kommunens dagliga verksamheter.</p> <p><b>Daglig verksamhet med inriktning teater.</b> Deltagarna arbetar tillsammans med personalen med olika teaterprojekt. De skriver manus, skapar rekvisita och kulisser och scenkläder. De har påbörjat ett samarbete med Kulturcentrum Väst i Stenungssund. De har skapat en barnteater om Pettsson och Findus som hade premiär i november 2022 för en förskoleklass.</p> <p>Förvaltningen sprider aktivt information om de olika aktiviteter som Vuxenskolan och FUB genomför. Det är ett utvecklingsområde att ännu bättre sprida samlad information om aktuella fritidsaktiviteter exempelvis via sociala medier och hemsida.</p>
<p>🟢 Breddat utbud av media.</p>	<p>Biblioteken eftersträvar generellt ett brett utbud och under året har flera steg tagits för att bredda utbudet ytterligare. E-böckerna har utökats och ett avtal har tecknats om e-böcker för barn. Böcker på andra språk tas in, bland annat utifrån vilka språkgrupper som nyanlända som kommer till Kungälv har. Under året har till exempel fler böcker på ukrainska köpts in. På Kungälvs bibliotek finns en "Äppelhylla" med medier på teckenspråk, bliss, punktskrift och pictogram. Här finns också taktill material, talböcker, bok och talbok, skönlitteratur och information om olika funktionsvariationer. Äppelhyllan är främst till för barn med funktionsvariation men också för deras anhöriga, pedagoger och andra som möter barnen.</p>
<p>✓ Slutföra tillgänglighetsanpassning en av 2,5 km motionsspåret i Fontin för rullstolsburna. Därefter utvärdera och prioritera ytterligare motionsspår.</p>	<p>Upprustning av motionsspåret 2,5:an är slutförd. Dränringingar och rensning av diken har gjorts och ett nytt hårt lager av underlag har påförts så att rullstolar, rullator och barnvagnar enkelt kan komma fram.</p> <p>Samtliga spår är om-märkta för att lättare navigera sig i Fontin-området. Ett utegolv byggdes nära utegymmet och på toppen av skidbacken byggdes en ny grillplats med tillhörande bord och marken plattades till och gjordes tillgänglig.</p>
<p>🟢 Skapa möjligheter för fler att ta del av kultur- och fritidsevenemang</p>	<p>Under året har Följa med-kortet lanserats, i samarbete med föreningslivet. Kortet riktar sig till personer med funktionsnedsättning som kan behöva ta med någon som stöd på olika arrangemang och aktiviteter. Det kan vara en kompis, en</p>

Aktivitet	Kommentar
	<p>släkting, en granne eller annan som personen känner förtroende för. Med kortet kan vännen följa med gratis.</p> <p>Hittills har följande verksamheter anslutit sig till Följa med-kortet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• IK Kongahälla – alla fotbollsmatcher för representationslaget herrar</li> <li>• Folkets hus och park – danser och event i folkets park arrangerade av IK Kongahälla</li> <li>• Ytterby IS – inträde till fotbollsmatcher</li> <li>• IFK Kungälv – inträde till alla allsvenska bandymatcher</li> <li>• Ytterby Kungälv konståkare – inträde till evenemang arrangerad av föreningen</li> <li>• Bohus Fästning – inträde till fästningen</li> </ul> <p>Följa med-kortet kan också användas på kommunala verksamheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Oasen simhall – entré till simhallen</li> <li>• Mimers kulturhus – entré till arrangemang som anordnas av Kungälvs kommun</li> </ul> <p>På kommunens webbplats finns information samt e-tjänst för att ansöka om Följa med-kort eller för verksamheter att ansöka om att ansluta sig till initiativet.</p> <p>Fokus under 2023 är att förankra och informera om att Följa med-kortet finns.</p>


### 3.7 Hälsa och folkhälsa

#### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring hälsa och folkhälsa är:

- Kommunen ska verka för ökad hälsa hos personer med funktionsnedsättning genom att motverka isolering och uppmuntra till olika former av friskvård och goda levnadsvanor.
- Kungälvs kommun ska främja kännedom om, tillgång till och användningen av hjälpmedel och teknik vid habilitering och rehabilitering.
- Kommunen ska verka för förbättrade samverkansformer med VGR inom hälso- och sjukvård samt inom habilitering och rehabilitering.

#### 3.7.1 Insats: Hälsa och folkhälsa

Aktivitet	Kommentar
<p> Främja hälsan för personer med funktionsnedsättningar ex. genom att stärka kunskapen om motion och hälsa.</p>	<p>Daglig verksamhet främjar hälsan för personer med funktionsnedsättning på olika sätt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Springtime</b> – Träning inför Kottenloppet och Specialvarvet. Man träffas en gång/vecka under vår, sommar och höst. På träffarna pratar man också om motion och hälsa.</li> <li>• <b>Kottenloppet</b> – Ett lopp i Fontin för deltagare inom kommunens dagliga verksamhet som återkommer under våren varje år. Syftet är att väcka intresse för fysisk aktivitet.</li> <li>• <b>Kongahällakampen</b> – En anpassad arenatävling på Kongevi för deltagare inom kommunens dagliga verksamheter som återkommer i september varje år. Syftet är att väcka intresse för fysisk aktivitet.</li> <li>• Evenemangen ger förutom fysisk aktivitet även en möjlighet att träna på det sociala samspelet med andra.</li> <li>• <b>Snacka Jag och Andra</b> - är en studiecirkel för brukare med LSS-beslut. Studiecirkeln är i sju delar och berör ämnena känslor, kommunikation, relationer, sexualitet, våld, internet och sociala medier och rättigheter. Studiecirkeln är skapad av metodutvecklare som valt ut personal till att vara kursledare. Kursen går två gånger per år, vår- och hösttermin.</li> <li>• <b>En dag om kärlek</b> – är en temadag som är sprungen ur Snacka Jag och</li> </ul>

Aktivitet	Kommentar
	<p>Andra. Syftet med dagen är att alla ska kunna ta del av information oavsett vilka kognitiva förutsättningar man har. Alla dagliga verksamheter fick bidra med sina egna tolkningar på temat kärlek.</p> <p>Ökad kunskap om goda levnadsvanor är prioriterat för målgruppen. 2023 är sex kompetenshöjande insatser à två timmar inplanerade i ämnet kost LSS. Ansvarig är kommunens legitimerade dietist.</p>
<p>▶ Insatser kring barn- och ungdomars psykiska ohälsa via fortsatta integrerade satsningar (ex familjecentrerat arbetssätt).</p>	<p>Vid Familjehuset Klippan har arbetet med att samordna insatser till barn och unga med lindrig psykiskohälsa och deras familjer fortsatt. Under 2022 har 570 barn och unga med familjer varit på minst ett besök på Familjehuset Klippan.</p> <p>Inom ramen för den integrerade samverkan på Familjehuset Klippan har socialtjänsten genomfört råd och stödsamtal på service med 208 familjer med barn i åldern 6-18 år. Motsvarande siffra för familjer med barn 0 till 6 var 115. Stöd 0-6 år utgår från integrerade verksamheten vid Familjecentralen Fyren. Totalt har 323 familjer fått råd och stödsamtal på service.</p> <p>Under 2022 har ett samlat arbete kring generellt föräldrastöd samordnats via Familjecentralen Fyren och Familjehuset Klippan. Trygghetscirkeln erbjuds för föräldrar 0-4 år, därefter erbjuds ABC 3-6 år samt ABC 6-12 år och ABC tonår. För att mer effektivt kunna möta målgruppens behov utifrån befintliga resurser har flera nya behandlingsgrupper startats upp.</p> <p>Under 2022 har 76 barn och ungdomar varit aktuella för samverkan på Familjehuset Klippan genom SIMBA-teamet som består av representation från primärvård (Kustens vårdcentral/Familjehuset Klippan), elevhälsa och socialtjänst vilket möjliggör koordinerade och samordnade insatser. Fortsättningsvis kommer SIMBA-teamet heta Samverkansteam Barn och Unga i Kungälv.</p> <p>Familjehuset Klippan och Kungälvs kommun kommer även fortsättningsvis vara delaktiga i det nationella TSI-projektet (Tidiga, Samordnade, Insatser) då intresset fortsatt är stort kring den integrerade samverkan mellan kommun och primärvård som arbetats fram i Kungälv under projektiden.</p> <p>Utmaning för verksamheten är att möta barn- och ungas alltmer komplexa behov utifrån psykisk ohälsa.</p>
<p>▶ Fortsätta inlett arbete kring förskrivning av digitala hjälpmedel ex. olika programvaror.</p>	<p>Förvaltningen utvecklar fortlöpanande användande av digitala hjälpmedel på olika sätt. Via digitaliseringsprojektet i kommunen pågår en översyn av användande av olika system och programvaror.</p> <p>Kungälvs kommun samverkar med DART (ett kommunikations- och dataresurscenter på Sahlgrenska sjukhuset för personer med funktionsnedsättning) med kommunikationsstöd i olika former. För att göra kommunikation begriplig och leda till meningsfullhet används olika varianter av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).</p>
<p>▶ Funktionshinderperspektivet ska beaktas utifrån målen smartare förvaltning, förenkla vardagen och ökad digital förmåga.</p>	<p>Målet med Kungälvs kommun program Digitalisering av Kungälvs kommun (KS2019/1437) är att :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Förenkla vardagen</li> <li>• Smartare förvaltning</li> <li>• Ökad digital förmåga</li> </ul> <p>I programmets olika strategier beaktas tillgänglighet- och funktionshinderperspektivet. Utifrån sektor Trygghet- och Stöds underliggande digitaliseringsplan sker olika aktiviteter i verksamheterna.</p> <p>Kungälvs kommun medverkar i AllAgeHub där olika tester genomförs. Inom funktionshinder har personal haft möjlighet att få utbildning i Widgit Go (digitalt kommunikationsstöd) och Memoplanner (digitalt planeringsstöd). För att ännu bättre möta deltagares förmågor och behov fortlöper arbete med att stärka personalens digitala förmåga.</p>

### 3.8 Socialt stöd

#### Beskrivning

Funktionshinderplanens delmål kring socialt stöd är:

- Den enskildes delaktighet och inflytande ska få tidigt genomslag i beslut och genomförande

av socialtjänstens individuella insatser. Detta ska särskilt beaktas när det gäller barn och äldre. Vård- och stödsamordning är en strukturerad samverkansmodell för personer med behov av samordnade insatser från två eller flera huvudmän.

- Stödet, till personer med psykisk funktionsnedsättning ska utvecklas för att stödja deltagande i samhället, arbetslivet och för att förhindra isolering.
- Samarbetet mellan olika verksamheter för barn och vuxna så som skola, socialtjänst, habilitering och arbetsförmedling ska förbättras.
- Anhörigstödet till personer med funktionsnedsättning ska utvecklas. Det ska vara individanpassat, flexibelt och obyråkratiskt.

### 3.8.1 Insats: Socialt stöd

Aktivitet	Kommentar
<p>▶ Utbildning och implementering av evidensbaserade metoder i syfte att utveckla socialt stöd, ökad delaktighet och inflytande.</p>	<p>IBIC är ett sektorsövergripande projekt vars övergripande mål är riktat mot delaktighet för vuxna individer i Kungälv kommun (samt barn med funktionshinder inom LSS). Det handlar om en metod inom handläggningen på myndighet samt inom den sociala dokumentationen där behov hos omsorgstagare tydliggörs.</p> <p>Under 2022 har implementering av de evidensbaserade metoderna Ett Självständigt Liv (ESL) samt Motiverande intervju (MI) fortlöpt. Utbildningar har riktat sig till personal inom socialpsykiatri och funktionshinder.</p> <p>Övriga evidensbaserade metoder i syfte att utveckla socialt stöd, ökad delaktighet och inflytande:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Alternativ Kompletterande Kommunikation (AKK)</li> <li>• Tydliggörande pedagogik</li> </ul>
<p>▶ Stöd till anhöriga till personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa och beroende.</p>	<p>Anhörigstödet erbjuder huvudsakligen enskilda stödsamtal till kommuninvånare som tar hand om och stöttar någon i sin närhet som på grund av fysisk eller psykisk sjukdom, funktionsnedsättning och/eller missbruk behöver stöd. Det anordnas även anhörigrupper när det finns efterfrågan och tillräckligt många deltagare. Det är ett sätt att låta anhöriga tillsammans stötta varandra och dra lärdom av varandras erfarenheter. Därutöver finns anhörigföreningen Handen i Kungälv kommun.</p> <p>Vi kommunens hemsida har det erbjudits en webbföreläsning, att vara anhörig till någon med missbruk.</p> <p>Många anhöriga kontakter anhörigstödet i ett väldigt sent skede och det är inte ovanligt att de själva har drabbats av egen ohälsa såsom depression. Ambitionen är därför att arbeta mer proaktivt för att kunna nå anhöriga i ett tidigt skede, innan deras situation blir övermäktig och resulterar i egen ohälsa. Det sker därför kontinuerligt samverkan med andra aktörer såsom vuxenpsykiatri för att identifiera sätt att snabbare erbjuda anhöriga hjälp.</p> <p><u>Anhörigstöd till personer under 65 år 2022</u></p> <p>45 nya klienter under 2022 31 avslutade klienter under året 392 samtal</p> <p><u>Anhörigstöd till personer över 65 år 2022</u></p> <p>49 nya klienter under 2022 40 kvarvarande klienter sedan 2021 134 samtal</p>

## 3.9 Arbete

### Beskrivning




Funktionshinderplanens delmål kring arbete är:

- Kungälv kommun ska i nära samarbete med arbetsförmedlingen och näringslivet verka för

att skapa arbete för personer med funktionsnedsättning.

- Antalet stödanställningar i Kungälv kommun samtliga sektorer ska öka fram till 2023.
- Skolans, socialtjänstens, arbetsförmedlingens och försäkringskassans befintliga nätverksarbete ska fortsätta och utvecklas för att i ett tidigt skede hitta arbetstillfällen för ungdomar med funktionsnedsättning.

### 3.9.1 Insats: Arbete

Aktivitet	Kommentar
<p> Kommunen ska arbeta för större mångfald och bredd i sin rekrytering av personal. Personalsammansättning ska i högre grad spegla hur det ser ut i samhället i stort.</p>	<p>Två gånger om året hålls chefsutbildning i rekrytering där vikten av mångfald och objektivitet lyfts och diskuteras. Under våren 2022 genomfördes en djupgående utbildning om kompetensbaserad rekryteringsmetod för alla chefer och rekryterare i kommunen. Genom kompetensbaserad rekrytering och anpassat IT-stöd säkerställs att rekryteringsprocessen blir så objektiv och rättvis som möjligt. Kandidaterna bedöms efter de kompetenser som efterfrågas i kravprofilen vilket minimerar risken för diskriminering.</p>
<p> Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhälle förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning.</p>	<p>Kungälv kommun har sedan 2016 arbetat aktivt med Samhällskontrakt, som sker tillsammans näringsliv, andra offentliga myndigheter, häls- och sjukvård och civilsamhället. I dagsläget är det 100 olika organisationer som skrivit på. Under 2022 har fokus varit att använda Samhällskontraktet som en plattform för att förbättra funktionshindrades förutsättningar för arbete och sysselsättning. Representanter från daglig verksamhet har involverats. Företag som arbetar särskilt med målgruppen har uppmärksammats och gått med i Samhällskontraktet.</p>
<p> Kvalitetshöjande insatser inom daglig verksamhet som leder till en meningsfull sysselsättning.</p>	<p>Under året har daglig verksamhet tagit över driften av Kottens motionsanläggning. På sikt innebär det att verksamheten kommer att ha två arbetslag som säkerställer verksamhet hela öppettiden. Fritidsaktiviteter vid Kotten kommer att ske riktade mot målgruppen LSS.</p> <p>Företagsförlagd daglig verksamhet (FFDV) skapar meningsfulla arbetsuppgifter för deltagarna. Daglig verksamhetsgrupp finns till exempel på ICA Maxi och Heart Second Hand, Kode golfklubb och Hardex.</p> <p>Andra exempel på aktiviteter inom daglig verksamhet som leder till en meningsfull sysselsättning är:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kottenloppet</li><li>• Kongahällakampen</li><li>• Bohusklippet</li><li>• En dag om kärlek</li><li>• Snacka Jag och Andra</li><li>• Funkisfestivalen</li><li>• Daglig verksamhet med inriktning teater</li><li>• Virtual Reality</li><li>• Springtime</li><li>• GameZone</li></ul> <p>I samverkan med Bildning och Lärande vid Mimers Hus pågår planering för att under 2023 öppna en dagligverksamhet med estetisk inriktning.</p>